

Nr. 97

Din 17 noiembrie 2022

Doamnei Maia SANDU
Președintă a Republicii Moldova

Domnului Igor Grosu
Președinte al Parlamentului

Doamnei Natalia Gavrilița
Prim-ministră a Republicii Moldova

Stimată Doamnă Președintă a Republicii Moldova,

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

Stimată Doamnă Prim-ministră,

Asociația Investitorilor Străini (FIA Moldova) Vă salută și reiterează înaltele considerațiuni. Apreciam enorm eforturile Domniilor Voastre în inițierea și aprobarea reformelor cu scopul îmbunătățirii climatului investițional, înlăturarea impedimentelor în realizarea activității antreprenoriale, care vor conduce la creșterea economică a țării, stoparea exodului populației și prosperitatea Republicii Moldova, per ansamblu.

În același timp, dorim să atragem atenția Dumneavoastră asupra proiectului de lege care conține prevederile Politicii Fiscale și Vamale pentru anul 2023 și vine să introducă **conceptul "transfer de prețuri"**. Membrii FIA Moldova salută intențiile nobile ale autorităților de a ne alinia Directivelor europene și celor mai bune practici, însă consideră prematură și inoportună implementarea acestui concept în legislația fiscală a Republicii Moldova, pentru următoarele motive principale:

- ✓ În procesul elaborării conceptului, nu a fost întocmită Analiza Impactului de Reglementare (AIR), care să demonstreze oportunitatea unei asemenea legislații. Nu a fost utilizat instrumentul (chestionarul) OECD pentru evaluarea independentă a oportunității adoptării legislației privind prețurile de transfer și existenței condițiilor prealabile pentru adoptarea unei asemenea legislații. Astfel, nu este clar dacă presupusele avantaje din implementarea unei astfel de reglementări vor depăși costurile substanțiale care vor fi suportate de mediul de afaceri și instituțiile de stat.
- ✓ Moldova are una din cele mai mici rate a impozitului pe venitul persoanelor juridice (12% impozit pe venit plus 6% impozit la sursa de plată pe dividende achitate nerezidenților, dacă tratatul pentru evitarea dublei impuneri nu prevede o rată mai mică sau scutire de impozit), ceea ce ar trebui s-o facă mai degrabă beneficiar al prețurilor de transfer.
- ✓ Netransparența proprietarilor companiilor înregistrate în "paradisurile fiscale" face imposibilă aplicarea acestui concept pentru tranzacțiile rezidenților cu companiile afiliate din aceste jurisdicții. O metodă alternativă pentru combaterea evaziunii fiscale ar fi implementarea unor reglementări specifice contracarării tranzacțiilor cu companii din

jurisdicții offshore, de ex. reglementări CFC (Controlled foreign corporation rules), care ar permite autorităților din Moldova să includă în venitul brut al contribuabilului din Moldova veniturile obținute de companiile din jurisdicții offshore, care sunt controlate de către acest contribuabil.

- ✓ Articolul 24 alin. (7) și (8) și art. 99 Cod Fiscal deja prevăd norme care limitează posibilitatea diminuării impozitului pe venit și TVA prin prețuri de transfer.
- ✓ Prețurile de transfer reprezintă unul dintre cele mai frecvente cazuri de dublă impozitare economică, datorită faptului că autoritățile fiscale din două jurisdicții diferite (încurajate de dorința de a acumula mai multe venituri la buget) pot avea viziuni diferite cu privire la determinarea prețului de piață pentru tranzacțiile efectuate între persoanele interdependente situate în aceste două jurisdicții. Aceasta se explică prin faptul că prețurile de transfer nu reprezintă o știință exactă și se bazează pe anumite aspecte ce pot fi interpretate diferit. Astfel, același venit va fi taxat la nivelul ambelor persoane interdependente, creând o barieră în derularea investițiilor și dezvoltarea comerțului internațional.
- ✓ Numărul redus de specialiști pe piața locală care pot oferi servicii de întocmire a dosarului prețului de transfer și costurile extrem de înalte a unor asemenea servicii (similare cu costurile unui audit). Costurile suportate de mediul de afaceri (100 contribuabili) s-ar ridica la milioane EURO pe an, ceea ce ar constitui o povara financiară suplimentară pentru mediul de afaceri în condițiile crizei economice și de securitate (inflație galopantă, scăderea cererii, creșterea costurilor, etc.).
- ✓ Acordurile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană nu prevăd angajamente privind implementarea unei asemenea legislații.

Concomitent, dacă se insistă totuși pe adoptarea legislației privind prețurile de transfer, proiectul de lege în cauză necesită a fi îmbunătățit substanțial:

- ✓ Este necesar de a revizui termenul de intrare în vigoare a legii, care ar trebui să fie nu mai devreme de 1 ianuarie 2024. Proiectul prevede că Ministerul Finanțelor trebuie să stabilească procedura de aplicare a metodelor pentru determinarea prețului de transfer, precum și conținutul detaliat al dosarului și procedura de păstrare a acestuia. Prin urmare, noile reglementări trebuie să intre în vigoare numai după scurgerea unui termen suficient după publicarea acestor acte, astfel încât contribuabilii să poată lua cunoștință de prevederile lor și să ia măsurile necesare pentru asigurarea respectării legii, inclusiv să evalueze și să ajusteze tranzacțiile în derulare.
- ✓ Proiectul nu prevede clar care este primul exercițiu financiar pentru care se întocmește dosarul prețului de transfer. Legea nu poate impune obligații privind respectarea principiului lungimii brațului pentru tranzacțiile realizate până la intrarea în vigoare a legii. Prin urmare, legea trebuie să prevadă expres că primul dosar al prețului de transfer trebuie să cuprindă tranzacțiile realizate în prima perioadă de gestiune după intrarea în vigoare a legii. Astfel, primul dosar al prețului de transfer ar trebui întocmit până la 25 martie 2025.

- ✓ Regulile referitoare la prețurile de transfer trebuie incluse la Titlu II Cod Fiscal, deoarece acest concept are ca scop asigurarea nivelului adecvat al impozitului pe venit. TVA aplicabil în tranzacțiile între persoanele interdependente este tratat la art. 99 CF.
- ✓ Proiectul este contradictoriu în sensul că, pe de o parte, cere prezentarea dosarului prețului de transfer doar la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat, iar, pe de altă parte, cere prezentarea acestuia până la o anumită dată calendaristică a anului următor anului de gestiune. Conform practicii internaționale, asemenea dosar se prezintă doar la cerere.
- ✓ Proiectul trebuie să prevadă cazurile în care Serviciul Fiscal de Stat poate solicita întocmirea și prezentarea dosarului prețului de transfer dacă suma cumulativă a tranzacțiilor nu depășește pragul stabilit. În afară de aceasta, este necesar de a stabili modul de calcul al pragului în funcție de tipul tranzacțiilor, de exemplu, în cazul împrumuturilor ar trebui să se ia în calcul doar dobânda și comisioanele, nu și suma împrumutului.
- ✓ Contribuabilul nu trebuie să întocmească dosarul prețului de transfer pentru tranzacții minore, cu excepția cazului în care acestea sunt parte a unui șir de tranzacții legate reciproc care cumulativ depășesc pragul stabilit.
- ✓ Legea trebuie să prevadă că obligația de respectare a principiului lungimii brațului și de întocmire și prezentare a dosarului prețului de transfer revine doar persoanelor juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și că reglementările respective se aplică doar tranzacțiilor care reprezintă rezultatul activității lor de întreprinzător.
- ✓ Legea trebuie să prevadă că obligația de respectare a principiului lungimii brațului și de întocmire și prezentare a dosarului prețului de transfer se aplică doar tranzacțiilor cu nerezidenții, deoarece rezidenții sunt supuși aceluiași regim fiscal, iar art. 24 alin. (7) și (8) și art. 99 Cod Fiscal deja prevăd norme care limitează posibilitatea diminuării impozitului pe venit și TVA prin prețuri de transfer.
- ✓ Legea trebuie să prevadă că obligația de respectare a principiului lungimii brațului și de întocmire și prezentare a dosarului prețului de transfer nu se aplică tranzacțiilor încheiate la prețuri reglementate.
- ✓ Informațiile pe care trebuie să le cuprindă dosarul prețului de transfer sunt redată într-un mod incoerent și neclar.
- ✓ La definiția prețului de transfer, sintagma “care diferă de acelea care ar fi existat între persoane interdependente” trebuie exclusă.
- ✓ Definiția principiului lungimii brațului nu corespunde sensului în care această noțiune este utilizată în lege.
- ✓ Definiția tranzacției este incoerentă și trebuie adusă în concordanță cu terminologia din Codul civil.
- ✓ Legea trebuie să prevadă că metodele specificate de stabilire a prețului de transfer pot fi aplicate atât de SFS, cât și de contribuabil, precum și să prevadă posibilitatea aplicării oricărei alte metode prevăzute de Ghidul OECD sau tratatele de evitare a dublei impuneri.
- ✓ Pentru a evita dubla impunere a veniturilor, legea trebuie să prevadă posibilitatea ajustării benevole a veniturilor și cheltuielilor rezultate din prețurile de transfer, precum și dreptul

- persoanelor afiliate implicate în tranzacție de a face ajustări corespunzătoare în cazul în care SFS face asemenea ajustare pentru oricare din persoanele afiliate implicate în tranzacție.
- ✓ Termenul de păstrare a dosarelor prețului de transfer trebuie să fie de 4 ani, care este termenul de prescripție pentru efectuarea controalelor fiscale.
 - ✓ Sarcina probațiunii nu trebuie să fie în totalitate pe contribuabil. Dacă dosarul prețului de transfer este întocmit în mod corespunzător, aceasta trebuie să creeze premisa respectării principiului lungimii brațului. În asemenea caz, SFS trebuie să poată să facă ajustări numai dacă demonstrează că prețurile de transfer nu corespund principiului lungimii brațului.
 - ✓ Criteriile pentru neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor sunt foarte vagi și ar trebui definite mai clar.
 - ✓ Legea trebuie să precizeze că criteriile specificate pentru neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor sunt cumulative.
 - ✓ Modificările actuale propuse la Codul fiscal pot da naștere unor tratamente excesive din partea Serviciului Fiscal de Stat, fără protecția corespunzătoare a contribuabililor. Spre deosebire de alte state, modificările propuse sunt de natură generală și nu oferă un mecanism funcțional specific de asigurare a protecției drepturilor contribuabililor. Având în vedere experiența limitată a autorității fiscale din Moldova în abordarea cerințelor respective, există un risc semnificativ ca natura generală a modificărilor propuse să dea naștere la abuzuri și cazuri de judecată.

În contextul celor menționate mai sus, **solicităm respectuos amânarea termenului de intrare în vigoare a conceptului "transfer de prețuri" pînă la 1 ianuarie 2024** și solicităm respectuos acceptarea unei întrevederi informale, pentru a prezenta argumentele și îngrijorările comunității de afaceri FIA Moldova.

Vă mulțumim anticipat!

Cu deosebit respect,

Membrii Consiliului Asociației FIA Moldova

Notă: Asociația Investitorilor Străini reunește 23 companii – cei mai mari investitori din Republica Moldova, investițiile cărora provin din 14 țări, cu peste **20.000 de angajați**. Volumul total al investițiilor companiilor-membre FIA depășește **2 miliarde 200 milioane euro**, ceea ce constituie aproximativ **18% din PIB**.